

Broszura informacyjna

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Narodowe Centrum Nauki

ul. Twardowskiego 16

30-312 Kraków

tel. +48 12 341 90 03

fax: +48 12 341 90 99

e-mail: biuro@ncn.gov.pl

www.ncn.gov.pl

Facebook: [@NarodoweCentrumNauki](https://www.facebook.com/NarodoweCentrumNauki)

Instagram: [@ncn_gov_pl](https://www.instagram.com/ncn_gov_pl)

Linkedin: [NCN National Science Centre](https://www.linkedin.com/company/ncn-national-science-centre)

Twitter: [@NCN_PL](https://twitter.com/NCN_PL)

Projekt/skład: Studio Graficzne PAPER CUT

Druk: Drukarnia UNIDRUK

Narodowe Centrum Nauki

Narodowe Centrum Nauki (NCN) to agencja wykonawcza powołana do wspierania badań podstawowych, czyli prac empirycznych lub teoretycznych podejmowanych przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. Misją NCN jest podnoszenie jakości i efektywności badań dzięki konkurencyjnemu systemowi przyznawania grantów oraz działanie na rzecz wzrostu znaczenia polskiej nauki na arenie międzynarodowej. Centrum regularnie ogłasza konkursy na projekty badawcze i działania naukowe. Nasz budżet w 2021 r. to niemal 1,3 mld zł na finansowanie badań podstawowych.

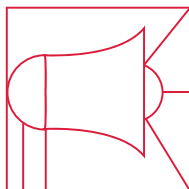
Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki weszła w życie 1 października 2010 r. Centrum oficjalnie rozpoczęło działalność 4 marca 2011 r., a kilkanaście dni później ogłosiło pierwsze konkursy. Nadzór nad NCN sprawuje minister edukacji i nauki, zaś za kształt konkursów odpowiada Rada składająca się z 24 wybitnych naukowców. Pracami biura Centrum kieruje dyrektor.

NCN finansuje badania podstawowe również we współpracy z zagranicznymi instytucjami wspierającymi naukę. Wraz z niemieckim Towarzystwem Maxa Plancka (MPG) prowadzi program DIOSCURI mający na celu tworzenie Centrów Doskonałości Naukowej w Polsce. NCN koordynuje także program QuantERA II (sieć agencji wspierających badania w obszarze technologii kwantowych) oraz CHANSE (zrzeszający europejskie instytucje finansujące badania w obszarze humanistyki i nauk społecznych) przy wykorzystaniu środków Unii Europejskiej z programu Horizon 2020. Centrum jest również operatorem programu „Badania” w zakresie badań podstawowych w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich. Dzięki grantowi Marie Skłodowska-Curie COFUND we wrześniu ruszy pierwsza edycja konkursu POLONEZ BIS (będącego kontynuacją konkursu POLONEZ) dla naukowców przyjeżdżających do Polski z zagranicy.

NCN w liczbach

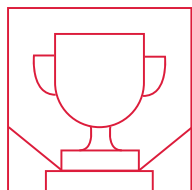
(MARZEC 2011 – GRUDZIEŃ 2020)

Konkursy krajowe*

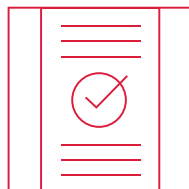
125

ogłoszonych
konkursów

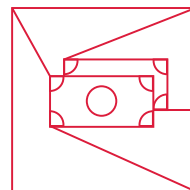
114

rozstrzygniętych
konkursów**

22 859

przyznanych
grantów

10,42

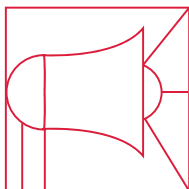
mld zł

przyznanych środków
(wg decyzji)

* Dane dotyczą konkursów krajowych z bieżącej oferty NCN oraz konkursów zawieszonych.

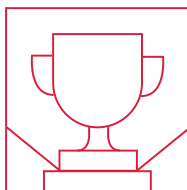
** Liczba nie uwzględnia konkursów TANGO, które zostały rozstrzygnięte przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz konkursów ogłaszanych wraz z Narodową Agencją Wymiany Akademickiej.

Konkursy międzynarodowe*

75

ogłoszonych
konkursów

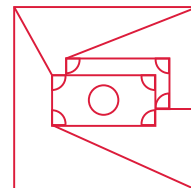
67

rozstrzygniętych
konkursów

436

przyznanych
grantów

543,98

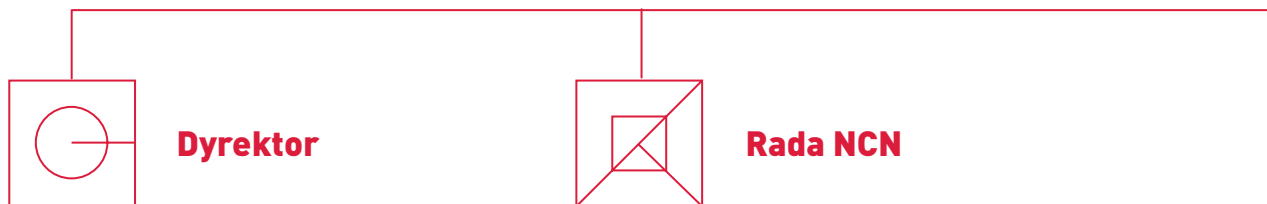
mln zł

przyznanych środków
[wg decyzji]**

* Dane dotyczą konkursów dwu- i wielostronnych zorganizowanych w ramach współpracy międzynarodowej, konkursu POLONEZ dofinansowanego ze środków programu ramowego UE Horyzont 2020 w zakresie badań naukowych i innowacji na podstawie umowy nr 665778 w ramach Marie Skłodowska-Curie Actions, konkursów zorganizowanych w ramach tzw. funduszy EOG i funduszy norweskich, konkursów ogłaszanych wraz z NAWA oraz konkursów DIOSCURI.

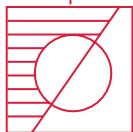
** Podana kwota obejmuje zarówno wkład NCN, jak i środki Komisji Europejskiej. Wliczone zostały również wnioski zakwalifikowane do finansowania w konkursach DIOSCURI.

Struktura organizacyjna

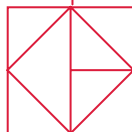
Dyrektor kieruje działalnością Narodowego Centrum Nauki. Odpowiada za realizację zadań ustawowych i gospodarkę finansową Centrum oraz reprezentuje je na zewnątrz.

Rada Narodowego Centrum Nauki jest złożona z 24 naukowców reprezentujących różne dyscypliny nauki. Rada określa m.in. priorytetowe obszary badań podstawowych zgodne ze strategią rozwoju kraju, warunki przeprowadzania konkursów na projekty badawcze i wysokość środków na nie przeznaczonych, a także ogłasza konkursy na stypendia doktorskie i staże po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Rada wybiera również członków zespołów ekspertów oceniających wnioski o finansowanie projektów badawczych.

Koordynatorzy dyscyplin

Koordynatorzy dyscyplin odpowiadają za organizację prac zespołów ekspertów i przeprowadzanie konkursów na projekty badawcze. Dbają o zapewnienie ich właściwego, bezstronnego i rzetelnego przebiegu. Koordynatorzy mają co najmniej stopień naukowy doktora i są wybierani w drodze otwartego konkursu. Pracują w trzech zespołach: nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce, nauk ścisłych i technicznych oraz nauk o życiu.

Biurowo NCN

Biurowo NCN to część administracyjna Centrum, składająca się z kilku działów i kilkunastu zespołów, odpowiedzialnych za udzielanie informacji wnioskodawcom, obsługę konkursów na projekty badawcze oraz organizację posiedzeń zespołów ekspertów. Pracownicy biura zajmują się również bieżącym wsparciem grantobiorców realizujących projekty, zarządzają procesem podpisywania umów o finansowanie projektów, sprawują nadzór nad ich realizacją, podejmują współpracę międzynarodową w zakresie finansowania badań oraz organizują konkursy w ramach funduszy EOG i funduszy norweskich we współpracy z Radą i koordynatorami dyscyplin, a także Komitetem Programu „Badania”.

Kierownictwo NCN

DYREKTOR

PROF. DR HAB. ZBIGNIEW BŁOCKI

Pracownik Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego od 1990 r. W sumie kilka lat spędził za granicą, rozwijając karierę naukową m.in. na uniwersytetach w Szwecji, Niemczech i USA – także jako stypendysta Fulbrighta. Był również wielokrotnie zapraszany na wykłady do ośrodków naukowych na całym świecie.

W latach 2010-2015 zasiadał w Radzie NCN, a od marca 2015 r. pełni funkcję dyrektora NCN. Od listopada 2015 r. jest także członkiem Rady Zarządzającej Science Europe, stowarzyszenia zrzeszającego europejskie organizacje finansujące naukę. W przeszłości był m.in. dyrektorem Instytutu Matematyki UJ, a także zastępcą przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego 6. Europejskiego Kongresu Matematyki, który odbył się w Krakowie w 2012 r. W latach 2010-2015 na UJ koordynował projekt w ramach Międzynarodowych Projektów Doktoranckich Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, był również kierownikiem projektu w programie Ideas Plus.

Jest laureatem Nagrody im. Stanisława Zaremby Polskiego Towarzystwa Matematycznego (2007) oraz Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe (2008). W 2014 r. otrzymał Laur Jagielloński.

PRZEWODNICZĄCY RADY

PROF. DR HAB. JACEK KUŹNICKI

Neurobiolog i biochemik, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, kierownik Laboratorium Neurodegeneracji w Międzynarodowym Instytucie Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie (MIBMiK). Autor ponad 150 artykułów dostępnych w bazie Web of Science. Promotor 16 prac doktorskich.

Odznaczony przez Prezydenta RP Krzyżem Oficerskim (2008) Orderu Odrodzenia Polski. Laureat wielu nagród m.in. *Kryształowej Brukselki* w kategorii indywidualnej za wybitne osiągnięcia uzyskane w 7. Programie Ramowym Unii Europejskiej (2013), Nagrody im. Jerzego Konorskiego za najlepszą polską pracę badawczą z dziedziny neurobiologii (2011), Subsydium profesorskiego Fundacji na rzecz Nauki Polskiej (2004-2007) oraz Nagrody Premiera za wybitne osiągnięcie naukowe (2003).

Współzałożyciel i dyrektor MIBMiK (2001-2018), członek Komitetu Polityki Naukowej (2011-2014), członek Zarządu Europejskiego Towarzystwa Wapniowego od 2008 r., honorowy przewodniczący i jeden z fundatorów Fundacji BioEdukacji, organizator i dyrektor Programu Polskich Stulatków. Profesor wizytujący (1992-1995) i post-doc (1981-1984) w National Institute of Health w Bethesda, USA. Członek Rady NCN od 2018 r.

Konkursy NCN

Narodowe Centrum Nauki wspiera badania podstawowe poprzez finansowanie w drodze konkursów projektów badawczych oraz działań naukowych. W ofercie NCN znajdują się konkursy adresowane do naukowców na każdym etapie kariery, niezależnie od wieku i stażu. W większości konkursów mogą brać udział również obcokrajowcy. Dokumentacja jest zawsze dostępna w języku angielskim, a we wniosku tylko pojedyncze sekcje trzeba wypełnić po polsku.

W harmonogramie znajdują się obecnie zarówno konkursy krajowe, jak i konkursy ogłaszane we współpracy dwu- lub wielostronnej z innymi agencjami finansującymi badania naukowe, a także szereg programów organizowanych przez duże konsorcja międzynarodowe i sieci typu ERA-NET, których Centrum jest uczestnikiem. Szczególnym typem konkursu jest organizowany wspólnie z MPG program DIOSCURI, mający na celu tworzenie Centrów Doskonałości Naukowej w Europie Środkowo-Wschodniej.

Wnioski do NCN można składać w trzech obszarach tematycznych – grupach nauk:

Naukowcy mogą składać wnioski z ramienia podmiotu, w którym są zatrudnieni (np. uczelni, instytutów naukowych PAN, instytutów badawczych) lub starać się o finansowanie indywidualnie. W większości konkursów w projekcie można zaplanować zakup aparatury naukowo-badawczej, z wyłączeniem tzw. dużej infrastruktury badawczej. Wnioski należy przygotować według wytycznych konkursowych, w języku polskim i angielskim oraz przesłać do NCN w postaci elektronicznej poprzez system ZSUN/OSF zgodnie z terminami naboru wniosków.

Finansowanie otrzymują najlepsze projekty badawcze z zakresu badań podstawowych, których kierownicy dysponują niezbędnym doświadczeniem naukowym oraz zapleczem odpowiednim do ich realizacji.

KONKURSY KRAJOWE

regularne, finansowane z budżetu NCN konkursy na projekty badawcze oraz działania naukowe, ogłaszane zgodnie z harmonogramem konkursów raz lub dwa razy w roku, skierowane do różnych grup badaczy

OPUS

na projekty badawcze, dla wszystkich naukowców niezależnie od etapu kariery naukowej

Nabór wrzeźniowy w konkursie OPUS otwarty jest również dla projektów międzynarodowych, planowanych do realizacji z zespołami z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii i Niemiec, których zadania finansowane będą przez agencje partnerskie NCN, w oparciu o rekomendację Centrum pełniącego rolę tzw. agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosku (tzw. OPUS LAP/Weave).

PRELUDIUM

na projekty badawcze, dla osób bez stopnia doktora, otwarciu przewodu doktorskiego nie jest warunkiem ubiegania się o finansowanie

PRELUDIUM BIS

na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich

SONATINA

na projekty badawcze, dla osób ze stopniem doktora uzyskany do 3 lat przed rokiem złożenia wniosku

SONATA

na projekty badawcze, dla osób ze stopniem doktora uzyskany od 2 do 7 lat przed rokiem złożenia wniosku

SONATA BIS

na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego, dla osób ze stopniem doktora uzyskany od 5 do 12 lat przed rokiem złożenia wniosku

MINIATURA

na działania naukowe, dla osób ze stopniem doktora uzyskany do 12 lat przed rokiem złożenia wniosku

MAESTRO

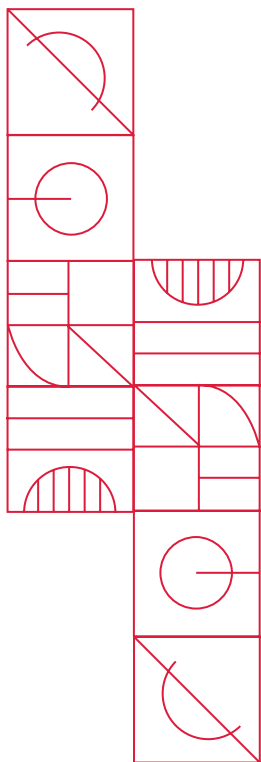
na pionierskie projekty badawcze, dla doświadczonych naukowców

TANGO

na projekty zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników uzyskanych w rezultacie badań podstawowych

KONKURSY MIĘDZYNARODOWE

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA

konkursy organizowane we współpracy z jedną zagraniczną instytucją finansującą badania naukowe

SHENG

na projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-chińskie we współpracy z National Natural Science Foundation of China (NSFC)

DAINA

na projekty badawcze realizowane przez zespoły polsko-litewskie, we współpracy z Research Council of Lithuania (RCL)

DIOSCURI

konkurs we współpracy z Towarzystwem Maxa Plancka (MPG) mający na celu tworzenie Centrów Doskonałości Naukowej DioscURI w Polsce

PROGRAM WEAVE: KONKURS WEAVE-UNISONO ORAZ ŚCIEŻKA LAP/WEAVE W KONKURSIE OPUS

konkursy na międzynarodowe projekty badawcze we wszystkich dziedzinach nauki organizowane przez NCN we współpracy z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe w oparciu o procedurę *Lead Agency Procedure* (LAP)

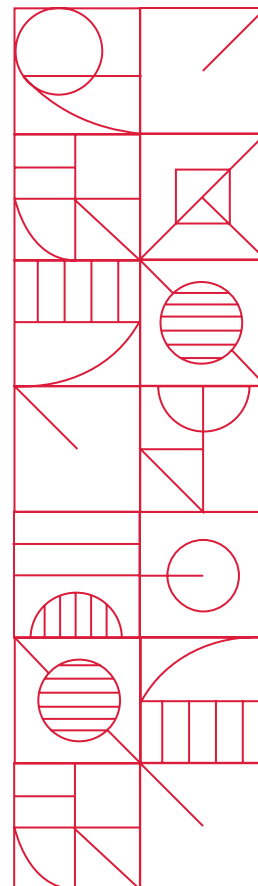
WSPÓŁPRACA W OPARCIU O DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

na projekty badawcze realizowane w polskich jednostkach przez naukowców
przyjeżdżających z zagranicy

WSPÓŁPRACA WIELOSTRONNA

konkursy na projekty angażujące kilku międzynarodowych partnerów, organizowane w wybranym obszarze tematycznym przez sieci instytucji finansujących badania naukowe

Konkursy krajowe

Szczegółowe warunki konkursów mogą się różnić w zależności od edycji. Aktualne informacje dotyczące konkursów publikowane są na stronie internetowej www.ncn.gov.pl.

MINIATURA

Konkurs na działania naukowe służące realizacji badań podstawowych. Ma na celu wsparcie w planowanym ubieganiu się o finansowanie projektów badawczych w konkursach NCN. Konkurs skierowany jest do osób, które uzyskały stopień doktora w okresie do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem, nie kierowały i nie kierują projektem badawczym oraz nie są laureatami konkursów na stypendia doktorskie lub staże finansowane ze środków NCN. Ponadto, w dniu złożenia wniosku, osoba ubiegająca się o finansowanie w konkursie MINIATURA musi być zatrudniona przez wnioskodawcę na podstawie umowy o pracę.

SONATINA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby będące do 3 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Umożliwia pełnoetatowe zatrudnienie na stanowisku naukowym. Laureat konkursu otrzymuje również środki finansowe na realizację projektu badawczego w miejscu zatrudnienia.

SONATA

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby posiadające stopień naukowy doktora. Celem tego konkursu jest wsparcie kierownika projektu w prowadzeniu innowacyjnych badań naukowych o charakterze podstawowym, również z wykorzystaniem nowoczesnego zaplecza aparaturowego i/lub rozwiązania metodologicznego. W konkursie mogą brać udział naukowcy, którzy uzyskali stopień naukowy doktora od 2 do 7 lat przed rokiem złożenia wniosku.

SONATA BIS

Konkurs na projekty badawcze mające na celu powołanie nowego zespołu naukowego realizowane przez osoby posiadające stopień lub tytuł naukowy, które uzyskały stopień doktora w okresie od 5 do 12 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Konkurs skierowany jest do wyróżniających się młodych badaczy, którzy chcą utworzyć własny zespół, z którym będą prowadzić najbardziej nowatorskie prace.

TANGO

Konkurs na projekty, zakładające wdrażanie w praktyce gospodarczej i społecznej wyników o znaczącym potencjale innowacyjnym, uzyskanych w rezultacie badań podstawowych. Jest wspólnym przedsięwzięciem NCN i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju podjętym w celu ułatwienia jednostkom naukowym i uczelniom wprowadzania na rynek nowoczesnych technologii, produktów i usług oraz wzmocnienia współpracy naukowców z przedsiębiorcami.

PRELUDIUM

Konkurs na projekty badawcze realizowane przez osoby, które nie mają stopnia naukowego doktora. Projekty mogą trwać od roku do 3 lat i są realizowane pod nadzorem promotora lub opiekuna naukowego. Badania finansowane w ramach tego konkursu nie muszą być związane z przygotowywaną rozprawą doktorską.

PRELUDIUM BIS

Konkurs skierowany do podmiotów prowadzących szkoły doktorskie. Celem konkursu jest wsparcie kształcenia doktorantów w szkołach doktorskich i finansowanie projektów badawczych realizowanych przez doktorantów w ramach przygotowywanych przez nich rozpraw doktorskich. Kierownikiem projektu jest promotor pracy doktorskiej.

MAESTRO

Konkurs na projekty badawcze prowadzone przez doświadczonych naukowców, mające na celu realizację pionierskich badań, w tym interdyscyplinarnych, ważnych dla rozwoju nauki, wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, których efektem mogą być odkrycia naukowe. W konkursie mogą brać udział osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, które w ciągu ostatnich 10 lat przed rokiem złożenia wniosku spełniły określone w ogłoszeniu kryteria m.in. opublikowały co najmniej pięciu publikacji w renomowanych czasopismach naukowych oraz kierowały realizacją co najmniej dwóch projektów badawczych wytonionych w drodze konkursu.

OPUS

Konkurs na projekty badawcze otwarty dla wszystkich naukowców, niezależnie od etapu kariery naukowej. Projekty są realizowane indywidualnie przez kierownika projektu lub przez zespoły badawcze, w skład których wchodzi kierownik oraz adekwatna do zakresu projektu liczba wykonawców.

We wrześniu 2021 r. w ścieżce **LAP/Weave** otwarty zostanie nabór na projekty międzynarodowe realizowane we współpracy z zespołami z Austrii, Czech, Słowenii, Szwajcarii i Niemiec, których zadania finansowane będą przez agencje partnerskie NCN, w oparciu o rekomendację Centrum pełniącego rolę tzw. agencji wiodącej odpowiedzialnej za ocenę merytoryczną wniosku.

Współpraca międzynarodowa

Od początku swej działalności Narodowe Centrum Nauki wspólnie z instytucjami wspierającymi badania naukowe z zagranicy ogłasza konkursy na międzynarodowe projekty badawcze. Centrum współdziela także z innymi agencjami, kształtując europejską politykę naukową i angażując się w działania stowarzyszenia Science Europe bądź projekty o charakterze tzw. Coordination and Support Actions (Działań Koordynacyjnych i Wspierających) dofinansowanych ze środków UE.

NCN co roku ogłasza konkursy wielostronne, przeprowadzane wspólnie z zagranicznymi agencjami finansującymi badania naukowe w ramach międzynarodowych sieci wspierających określone dziedziny nauk. Jest także koordynatorem dwóch sieci o tym charakterze – w obszarze technologii kwantowych (QuantERA) oraz w obszarze nauk społecznych i humanistycznych (CHANSE). W programach typu ERA-NET Cofund, budżet konkursów tworzą środki krajowe oraz środki programu ramowego UE Horyzont 2020. Pozostałe inicjatywy dwustronne i wielostronne finansowane są wyłącznie ze środków krajowych poszczególnych agencji. W 2021 r. uruchomiony zostanie ponadto nowy konkurs POLONEZ BIS, wspierający mobilność naukowców do Polski, dofinansowany z programu Marie Skłodowska-Curie Actions.

Efektem współpracy z niemieckim Towarzystwem Maxa Plancka przy organizacji konkursu DIOSCURI było uroczyste otwarcie we wrześniu 2019 r. pierwszych dwóch Centrów Doskonałości Naukowej Dioscuri w Instytucie Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN. W grudniu 2020 r. ruszyła trzecia edycja konkursu DIOSCURI.

WSPÓŁPRACA DWUSTRONNA

W 2021 r. rozstrzygnięta została druga edycja konkursu DAINA na polsko-litewskie projekty badawcze. W tym roku planujemy także ocenę merytoryczną oraz ogłoszenie wyników konkursów BEETHOVEN CLASSIC 4 na projekty polsko-niemieckie w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz SHENG 2 na projekty polsko-chińskie w wybranych dyscyplinach nauki. W 2022 r. ogłosimy kolejne edycje konkursów DAINA i SHENG, a od 2021 r. wnioski o polsko-niemieckie projekty badawcze można składać w programie Weave.

MIĘDZYKRAJOWE SIETKI Z UDZIAŁEM NCN

Nazwa	Liczba organizacji	Liczba krajów	Obszary badawcze wspierane przez sieć
BiodivERsA	39	25	ochrona środowiska naturalnego i zrównoważone zarządzanie bioróżnorodnością
CHANSE	27	24	badania humanistyczne i społeczne, skupiające się na dynamice kulturowej i społecznej w erze cyfryzacji
CHIST-ERA	28	25	technologie informacyjne i komunikacyjne
EqUIP	20	15 (Europa + Indie)	współpraca europejsko-indyjska w zakresie humanistyki i nauk społecznych
ERA-CAPS	20	18	zdrowa i bezpieczna żywność, produkty pochodzenia roślinnego oraz zrównoważone rolnictwo, leśnictwo i krajobraz
ForestValue	31	19	gospodarka leśna, wzmacnianie innowacyjności i konkurencyjności sektora leśnego w Europie
HERA	26	25	badania naukowe z obszaru humanistyki odpowiadające na społeczne, kulturowe oraz polityczne wyzwania współczesnej Europy
JPI AMR	30	28	lekooporność drobnoustrojów
JPI Urban Europe	25	18	interdyscyplinarne badania odpowiadające na wyzwania współczesnych miast i obszarów zurbanizowanych
JPND	29	24	przyczyny występowania chorób neurodegeneracyjnych, wczesne wykrywanie ich objawów oraz odpowiednie formy terapii
M-ERA.NET	50	36	nauka o materiałach, inżynieria materiałowa, niskoemisyjne technologie energetyczne, materiały na potrzeby przyszłych technologii produkcji akumulatorów, zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu
NORFACE	25	19	nauki społeczne (dotychczas m.in. migracje, przyszłość państwa opiekuńczego, nierówności społeczne)
QuantERA	38	30	technologie kwantowe
Solar-Driven Chemistry	6	6	procesy fotochemiczne w świetle słonecznym
Trans-Atlantic Platform (T-AP)	18	13	nauki humanistyczne i społeczne

QuantERA jest siecią 38 organizacji finansujących badania z zakresu technologii kwantowych z 31 państw, koordynowaną przez Narodowe Centrum Nauki. Głównym celem programu jest organizacja konkursów na międzynarodowe projekty badawcze.

Ponadto do celów QuantERA należy:

- wspieranie współpracy międzynarodowej w dziedzinie technologii kwantowych,
- opracowanie mapy programów finansowania badań w obszarze technologii kwantowych w Europie (*mapping of public policies in quantum technologies*),
- współpraca z flagowym programem Komisji Europejskiej (*Quantum Technology Flagship*),
- opracowanie zasad etycznego i odpowiedzialnego podejścia do badań i innowacji (*Responsible Research and Innovation*),
- upowszechnianie doskonałości naukowej (*widening*),
- współpraca z interesariuszami w obszarze technologii kwantowych.

Na realizację programu QuantERA Centrum pozyskało dwa granty z Komisji Europejskiej w łącznej wysokości 26,5 mln euro. Całościowy budżet programu to 85 mln euro.

Collaboration of Humanities and Social Sciences in Europe (CHANSE) to program koordynowany przez NCN i realizowany przez 27 instytucji finansujących badania naukowe z 24 krajów europejskich. Do zadań CHANSE należy finansowanie wysokiej jakości międzynarodowych projektów badawczych oraz inspirowanie współpracy między naukowcami a różnymi grupami interesariuszy, takimi jak: organizacje pozarządowe, instytucje kultury, prawodawcy, decydenci, szkoły itp.

Głównym celem programu CHANSE jest przeprowadzenie konkursu na międzynarodowe projekty badawcze pt. *Transformations: Social and cultural dynamics in the digital age*. Projekty zakwalifikowane do finansowania w tym konkursie pomogą w zrozumieniu, w jaki sposób innowacje cyfrowe wpływają na zachodzące zmiany społeczne i kulturowe, a także w jaki sposób te innowacje kształtowane są przez społeczeństwo i kulturę.

Program CHANSE powstał w wyniku współpracy sieci HERA i NORFACE, wspierających badania z zakresu humanistyki i nauk społecznych. Budżet konsorcjum CHANSE wynosi 36 mln euro, z czego 10 mln euro stanowi dofinansowanie pochodzące z Programu Ramowego UE Horizon 2020.

KONKURSY WIELOSTRONNE: OGŁOSZONE I ZAPOWIEDZI

Obszar	Program	Temat konkursu	Ogłoszenie	Termin składania wniosków wstępnych	Termin składania wniosków pełnych
INTER DYSCYPLINARNE	BiodivRestore (sieć Biodiversa)	<i>Conservation and restoration of degraded ecosystems and their biodiversity, including a focus on aquatic systems</i>	5 października 2020	7 grudnia 2020	3 maja 2021
	EN-UTC Urban Transformation Capacities (JPI Urban Europe)	<i>Urban circular economies Community-based developments and urban innovation ecosystems Robust and resilient urban infrastructure and built environment</i>	29 stycznia 2021	15 kwietnia 2021	23 września 2021
HS	CHANSE (Call 2021)	<i>Transformations: Social and cultural dynamics in the digital age</i>	9 marca 2021	15 maja 2021	7 grudnia 2021
	T-AP: RRR (Call 2021)	<i>Recovery, Renewal and Resilience in a Post-Pandemic World</i>	12 kwietnia 2021	list intencyjny wymagany do 14 czerwca 2021	12 lipca 2021
NZ	JPcofuND2 (sieć JPND, Call 2021)	<i>Linking pre-diagnosis disturbances of physiological systems to Neurodegenerative Diseases</i>	4 stycznia 2021	1 marca 2021	29 czerwca 2021
	JPIAMR-ACTION (sieć JPI AMR, Call 2021)	<i>One Health interventions to prevent or reduce the development and transmission of AMR</i>	14 stycznia 2021	16 marca 2021	12 lipca 2021
	Forest Value Joint (Call 2021)	<i>1) Sustainable and multifunctional use and management of forests to maximize their contribution to all SDGs, 2) Building with wood from various perspectives, 3) Analysis of benefits, synergies and trade-offs in the use of forest biomass</i>	19 stycznia 2021	n/d (konkurs jednoetapowy)	13 kwietnia 2021

Obszar	Program	Temat konkursu	Ogłoszenie	Termin składania wniosków wstępnych	Termin składania wniosków pełnych
ST	CHIST-ERA IV (Call 2020)	<i>Advanced Brain-Computer Interfaces for Novel Interactions Towards Sustainable ICT</i>	7 stycznia 2021	n/d (konkurs jednoetapowy)	1 marca 2021
	CHIST-ERA IV (Call 2021)	<i>1) Nano-Opto-Electro-Mechanical Systems for ICT, 2) Foundations for Misbehaviour Detection and Mitigation Strategies in Online Social Networks and Media</i>	październik 2021	grudzień 2021	I kwartał 2022
	QuantERA II (Call 2021)	<i>1) Quantum Phenomena and Resources, 2) Applied Quantum Science</i>	13 marca 2021	13 maja 2021	15 września 2021
	M-ERA.NET 3 (Call 2021)	<i>1) Modelling for materials engineering, processing, properties and durability, 2) Innovative surfaces, coatings and interfaces, 3) High performance composites, 4) Functional materials, 5) New strategies for advanced material-based technologies for health applications, 6) Materials for additive manufacturing</i>	15 marca 2021	15 czerwca 2021	17 listopada 2021
	Solar-driven Chemistry (Call 2021)	<i>Solar-driven Chemistry</i>	maj/czerwiec 2021	lipiec/sierpień 2021	listopad 2021

WSPÓŁPRACA OPARTA O PROCEDURE AGENCJI WIODĄCEJ

Centrum angażuje się w programy oparte o procedurę agencji wiodącej (*Lead Agency Procedure* – LAP) polegającą na wykorzystaniu krajowych konkursów, uruchamianych przez każdą z zaangażowanych instytucji, do oceny projektów międzynarodowych. Wnioski o finansowanie dwu- lub trójstronnych projektów badawczych we wszystkich dyscyplinach nauki są poddawane ocenie merytorycznej tylko w jednej z instytucji – agencji wiodącej. Rolę agencji wiodącej pełni wybrana instytucja, właściwa dla jednego z zespołów uczestniczących w danym projekcie. Wnioski te oceniane są wraz z pozostałymi wnioskami złożonymi w konkursie, również tymi, które nie mają międzynarodowego charakteru.

W 2021 r., zgodnie z kalendarzem oceny w agencjach wiodących, ogłoszone zostaną wyniki konkursu CEUS-UNISONO na dwu- i trójstronne projekty badawcze realizowane przez zespoły z Polski, Czech, Austrii i Słowenii, do którego nabór prowadzony był w roku poprzednim. Rozstrzygnięty zostanie także konkurs OPUS, do którego nabór zakończył się w grudniu 2020 r. Po raz pierwszy w tym konkursie dopuszczono składanie wniosków międzynarodowych: dwu- lub trójstronnych z partnerami z Austrii, Czech i Słowenii, wniosków polsko-szwajcarskich a także polsko-niemieckich (w naukach o życiu oraz naukach ścisłych i technicznych).

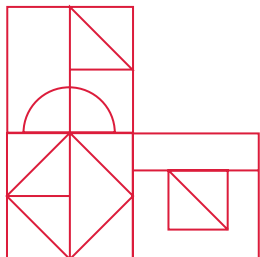

Od 2021 r. Centrum kontynuuje w obrębie nowego programu Weave współpracę z dotychczasowymi agencjami partnerskimi z Austrii (Austrian Science Fund, FWF), Czech (Czech Science Foundation, GACR), Słowenii (Slovenian Research Agency, ARRS), Szwajcarii (Swiss National Science Foundation, SNSF) i Niemiec (German Research Foundation, DFG). Program ten powstał pod auspicjami stowarzyszenia Science Europe i oparty jest o procedurę agencji wiodącej.

W NCN nabór dwu- lub trójstronnych wniosków we wszystkich dyscyplinach nauki w ramach programu Weave będzie prowadzony w dwóch konkursach, zależnie od tego, czy rolę agencji wiodącej pełnić będzie zagraniczna instytucja partnerska czy NCN:

- **w konkursie Weave-UNISONO** – w przypadku wniosków krajowych, dla których wnioski wspólne będą składane i oceniane w zagranicznych instytucjach partnerskich jako agencjach wiodących (w 2021 r. – FWF, GACR, ARRS, SNSF lub DFG); konkurs został ogłoszony 4 stycznia 2021 r.;
- **w jesiennej edycji konkursu OPUS** – w przypadku wniosków o finansowanie projektów badawczych realizowanych w ramach współpracy LAP ocenianych w NCN jako agencji wiodącej (planowane ogłoszenie konkursu OPUS 22 + LAP/Weave: 15 września 2021 r.).

15 września 2021 r. ruszy nabór wniosków w pierwszej edycji konkursu POLONEZ BIS. Adresatami konkursu są naukowcy, którzy przyjeżdżają z zagranicy, mają stopień doktora lub przynajmniej cztery lata doświadczenia badawczego, w okresie 3 lat przed ogłoszeniem konkursu nie mieszkali, nie pracowali ani nie studiowali w Polsce dłużej niż 12 miesięcy i nie kierowali w tym czasie żadnym projektem badawczym realizowanym w polskiej jednostce. Program gwarantuje zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy i fundusze na realizację własnych projektów badawczych w dowolnej dyscyplinie naukowej.

Z dofinansowania w ramach programu finansowania badań naukowych i innowacji UE „Horyzont 2020” korzystają programy: CHIST-ERA IV – umowa nr 857925; JpcofuND2 – umowa nr 825664; BiodivRestore – umowa nr 101003777; CHANSE – umowa nr 101004509; EN-UTC – umowa nr 101003758; JPIAMR-ACTION – umowa nr 963864; M-ERA.NET 3 – umowa nr 958174; QuantERA II – umowa nr 101017733; ForestValue – umowa nr 773324; POLONEZ BIS – umowa nr 945339.

KONKURSY FINANSOWANE W RAMACH FUNDUSZY EOG I FUNDUSZY NORWESKICH NA LATA 2014-2021

W programie *Badania Podstawowe* III edycji funduszy EOG i funduszy norweskich zostały ogłoszone trzy konkursy:

GRIEG – konkurs na polsko-norweskie projekty badawcze we wszystkich dziedzinach nauk, ze szczególnym uwzględnieniem badań polarnych i badań z zakresu nauk społecznych;

IdeaLab – innowacyjny, realizowany w formule *sandpit* interdyscyplinarny konkurs dla zespołów badawczych z Polski, Norwegii, Islandii i Liechtensteinu na przetomowe projekty badawcze odpowiadające na ważne wyzwania naukowe, geopolityczne i społeczno-gospodarcze;

POLS – konkurs mobilnościowy realizowany w formule małych grantów, dla naukowców z zagranicy chcących prowadzić badania w Polsce niezależnie od dyscypliny naukowej.

W kwietniu 2020 r. ogłosiliśmy wyniki konkursów GRIEG i IdeaLab. W konkursie GRIEG do finansowania skierowanych zostało 28 polsko-norweskich projektów badawczych na łączną kwotę ponad 156 mln zł, natomiast w konkursie IdeaLab eksperci wyłonili trzy zwycięskie projekty o łącznej wartości 17,5 mln zł. Wyniki konkursu POLS zostały opublikowane w grudniu 2020 r. – do finansowania rekomendowano 40 projektów na łączną kwotę ponad 30,5 mln zł.

Harmonogram konkursów krajowych, dwustronnych i realizowanych zgodnie z procedurą LAP w 2021 r.

Rodzaj konkursu	Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Rozstrzygnięcie konkursu (najpóźniej)
Weave-UNISONO	nabór ciągły od stycznia 2021 r., terminy naboru wniosków wspólnych zgodnie z wymogami agencji wiodącej; wniosek krajowy składany do NCN przez polski zespół badawczy w najbliższym możliwym terminie po złożeniu wniosku wspólnego do agencji wiodącej, nie dłuższym niż 7 dni kalendarzowych		pierwsze wyniki: druga połowa 2021
 DIOSCURI 4	23 lutego	15 czerwca	luty 2022
 OPUS 21 PRELUDIUM 20	15 marca	15 czerwca	grudzień 2021
 SONATA BIS 11 MAESTRO 13	15 czerwca	15 września	marzec 2022
 OPUS 22 + LAP/Weave PRELUDIUM BIS 3 SONATA 17 POLONEZ BIS 1	15 września	15 grudnia	czerwiec 2022 Weave – w zależności od terminu zatwierdzenia oceny przez agencje partnerskie z innych krajów
 SONATINA 6	15 grudnia	15 marca 2022	wrzesień 2022
 MINIATURA 5	nabór ciągły, od 4 maja do 30 września 2021		

Eksperci NCN

Narodowe Centrum Nauki powołuje ekspertów w poszczególnych dziedzinach, których zadaniem jest merytoryczna, rzetelna, wnikliwa i bezstronna ocena wniosków składanych w konkursach oraz raportów z realizacji projektów, przeprowadzona zgodnie z odpowiednimi regulacjami przyjętymi przez Radę NCN. Ekspert jest niezależny w swoich działaniach i ocenach, a także zobowiązany do pracy zgodnie ze swymi osobistymi zdolnościami, doświadczeniem i najlepszą wiedzą.

Ekspertów w NCN można podzielić na trzy kategorie:

- **członkowie zespołów ekspertów** – grupa ekspertów wybranych przez Radę NCN spośród wybitnych naukowców, powołana przez dyrektora NCN do oceny wniosków w ramach panelu dziedzinowego lub w grupie nauk. Oceniają wnioski indywidualnie na pierwszym etapie oceny. Podczas posiedzeń debatują nad wspólną oceną dla każdego wniosku i kolegialnie decydują o jego dalszych losach, m.in. o tym, czy znajdzie się on na liście rekomendowanych do finansowania.
- **eksperci zewnętrzni** – eksperci wykonujący oceny indywidualne na drugim etapie oceny w większości konkursów NCN,

- **członkowie zespołów statych** – eksperci oceniający raporty z realizacji grantów NCN.

W 2020 r. w NCN powołano 1948 członków zespołów ekspertów, którzy na pierwszym etapie oceny zrecenzowali łącznie ponad 12 tysięcy wniosków. 39% spośród członków zespołów ekspertów powołanych w 2020 r. stanowili naukowcy afiliowani poza granicami Polski. W drugim etapie procesu oceny wniosków uczestniczyło 8669 ekspertów zewnętrznych z kraju i z zagranicy, którzy wykonali ponad 10,3 tysiąca indywidualnych ocen. Więcej niż 95% z nich stanowili eksperci zagraniczni, którzy wykonali przeszło 9,8 tysiąca recenzji.

W swoich działaniach eksperci NCN zobowiązani są do kierowania się troską o rozwój nauki w Polsce, wspierając – w ramach swych kompetencji – badania naukowe, które najbardziej zastępują na promocję i finansowe wsparcie. W realizowaniu swych zadań zachowują zasadę poufności w odniesieniu do procesu oceniania, treści oceny oraz osób ją przygotowujących. Eksperci są zobowiązani do przestrzegania zasad etycznych uchwalonych przez Radę NCN.

Ocena wniosków

Celem działalności Narodowego Centrum Nauki jest finansowanie najlepszych badań naukowych poprzez wypracowany dwuetapowy system środowiskowej oceny wniosków (*peer review*). Rada NCN przyjęła jako ogólną zasadę uwzględnianie w starannie przemyślanych proporcjach zarówno oceny jakości samego projektu, jak i dorobku jego wykonawców.

Proces oceny wniosku rozpoczyna się od oceny formalnej dokonywanej przez koordynatorów dyscyplin, która obejmuje sprawdzenie kompletności oraz prawdziwości przygotowania i złożenia wniosku o finansowanie projektu. Oceny merytorycznej wniosków dokonują zespoły ekspertów i przebiega ona dwuetapowo.

I ETAP

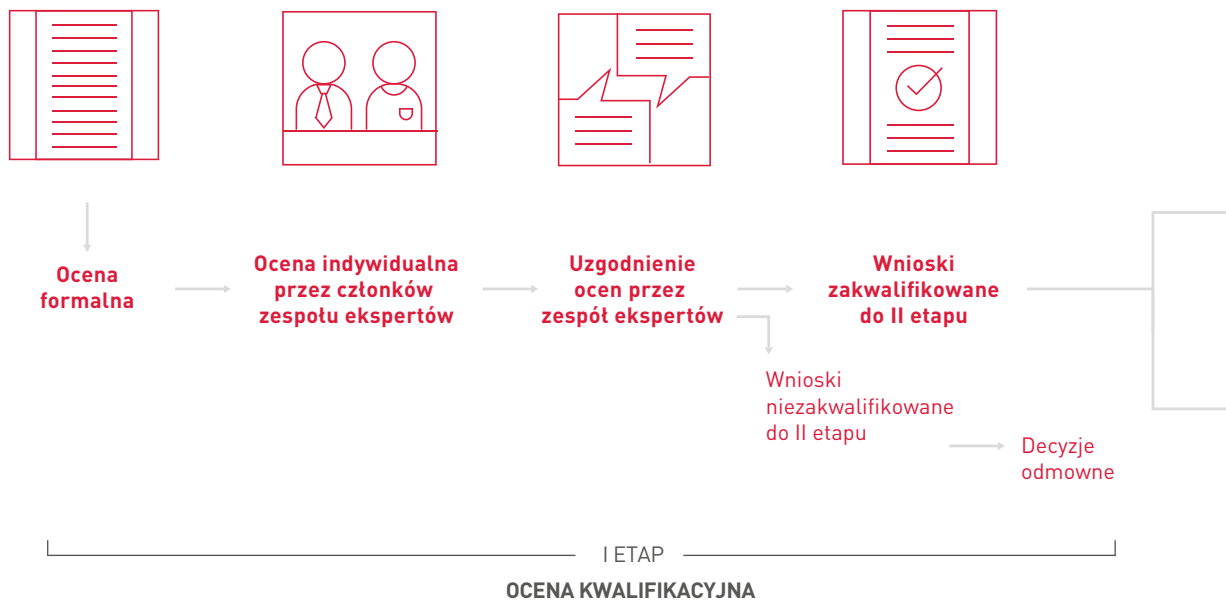
Wnioski są oceniane indywidualnie przez członków zespołów ekspertów. Przygotowane oceny stanowią punkt wyjścia do dyskusji nad oceną wniosku podczas pierwszego posiedzenia panelowego. Decyzja o odrzuceniu wniosku lub zakwalifikowaniu go do drugiego etapu oceny jest podejmowana kolegalnie przez zespół. Zespoły ekspertów przygotowują listy rankingowe wniosków rekomendowanych do II etapu.

II ETAP

Przebiega jednym z trzech trybów w zależności od typu konkursu. Wnioski złożone w konkursach OPUS, PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATA są oceniane przez ekspertów zewnętrznych, w tym zagranicznych, których opinie są następnie omawiane przez zespół ekspertów podczas drugiego posiedzenia panelowego. Ekspertów zewnętrznych wskazują koordynatorzy dyscyplin z uwzględnieniem osób rekomendowanych przez członków zespołu. W konkursach SONATINA, SONATA BIS, MAESTRO oraz POLONEZ BIS na II etapie oceny dodatkowo przeprowadzana jest rozmowa kwalifikacyjna.

Schemat oceny wniosków został przedstawiony na kolejnych stronach. Taka procedura stosowana jest w większości konkursów krajowych z oferty NCN za wyjątkiem konkursu MINIATURA, w którym przyjęto uproszczony, jednoetapowy proces oceny. Ocena wniosków w konkursach międzynarodowych przebiega według odrębnych zasad opisanych w dokumentacji konkursowej.

Proces oceny wniosków

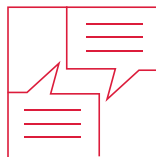
**SONATINA, SONATA BIS,
MAESTRO, POLONEZ BIS**

Ocena przez ekspertów zewnętrznych
oraz rozmowa z kierownikiem projektu

**OPUS, PRELUDIUM,
PRELUDIUM BIS, SONATA**

Ocena przez ekspertów zewnętrznych

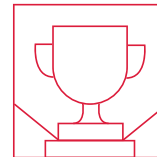

**Uzgodnienie
ocen przez
zespół
ekspertów**

**Projekty
zakwalifikowane
do finansowania**

Wnioski
niezakwalifikowane
do finansowania

**Ogłoszenie
wyników**

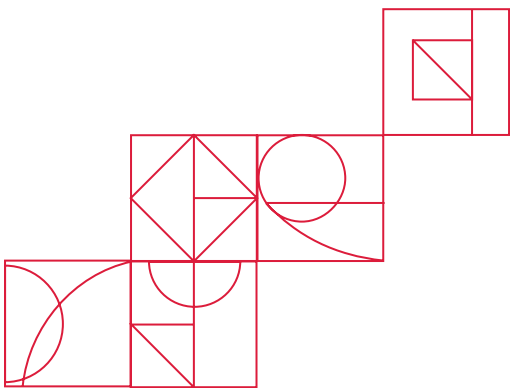
Decyzje
odmowne

II ETAP

OCENA SPECJALISTYCZNA

Młodzi naukowcy

Jednym z priorytetów Narodowego Centrum Nauki jest wspieranie rozwoju młodych naukowców, czyli osób będących przed doktoratem lub do 7 lat po uzyskaniu stopnia naukowego doktora. Z myślą o nich powstały konkursy PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS, SONATINA, SONATA, ETIUDA, w których nie muszą rywalizować z bardziej doświadczonymi badaczami. W latach 2011-2020 ogłoszono w sumie 55 edycji konkursów adresowanych do młodych naukowców.

NCN wspiera rozwój młodych naukowców poprzez finansowanie realizowanych przez nich badań. W krajowych konkursach NCN rozstrzygniętych w 2020 r.:

31%*

łącznej kwoty przyznanej naukowcom stanowiła kwota przeznaczona na projekty realizowane przez młodych naukowców,

57%*

ogółu wniosków stanowiły wnioski złożone w konkursach adresowanych do młodych naukowców i w innych konkursach krajowych NCN, w których kierownik projektu spełniał definicję młodego naukowca,

60%*

zakwalifikowanych do finansowania projektów jest realizowane przez młodych naukowców.

* Ze względu na brak danych nie ujęto konkursu TANGO, konkursów ogłaszanych wspólnie z NAWA oraz SZYBKIEJ ŚCIEŻKI DOSTĘPU DO FUNDUSZY NA BADANIA NAD COVID-19.

Nagroda NCN 2020

Nagroda Narodowego Centrum Nauki to wyróżnienie dla uczonych w wieku do 40 lat, za znaczące osiągnięcia naukowe, dokonane w ramach badań podstawowych, udokumentowane publikacjami afiliowanymi w polskiej instytucji naukowej. Nagrodę ustanowiła Rada Narodowego Centrum Nauki w lutym 2013 r. Wyróżnienie, w trzech obszarach badawczych: nauki humanistyczne, społeczne i o sztuce, nauki o życiu oraz nauki ścisłe i techniczne, przyznaje kapituła, w skład której wchodzi dyrektor i Rada NCN oraz przedstawiciele fundatorów Nagrody.

W 2020 r. wyróżnienia zostały przyznane już po raz ósmy, jednak ze względu na sytuację epidemiczną uroczystość wręczenia Nagrody NCN 2020 została przełożona na 2021 r.

nauki humanistyczne,
społeczne i o sztuce

nauki ścisłe
i techniczne

nauki o życiu

Fundatorzy Nagrody NCN 2020

Laureaci Nagrody NCN 2020

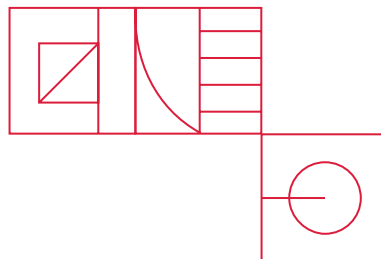
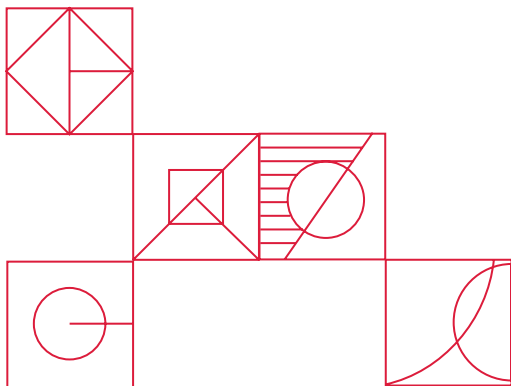
NAUKI HUMANISTYCZNE,
SPOŁECZNE I O SZTUCE

Prof. dr hab. Jakub Growiec

Katedra Ekonomii Ilościowej
w Szkole Głównej Handlowej
w Warszawie

Osiągnięcie naukowe: znaczący wkład w badania nad zmianą technologiczną i kapitałem ludzkim jako kluczowymi determinantami wzrostu gospodarczego

NAUKI ŚCISŁE I TECHNICZNE

Dr hab. Michał Tomza

Instytut Fizyki Teoretycznej Wydziału
Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego

Osiągnięcie naukowe: opis teoretyczny oddziaływań i zderzeń pomiędzy ultrazimnymi atomami, jonami i cząsteczkami

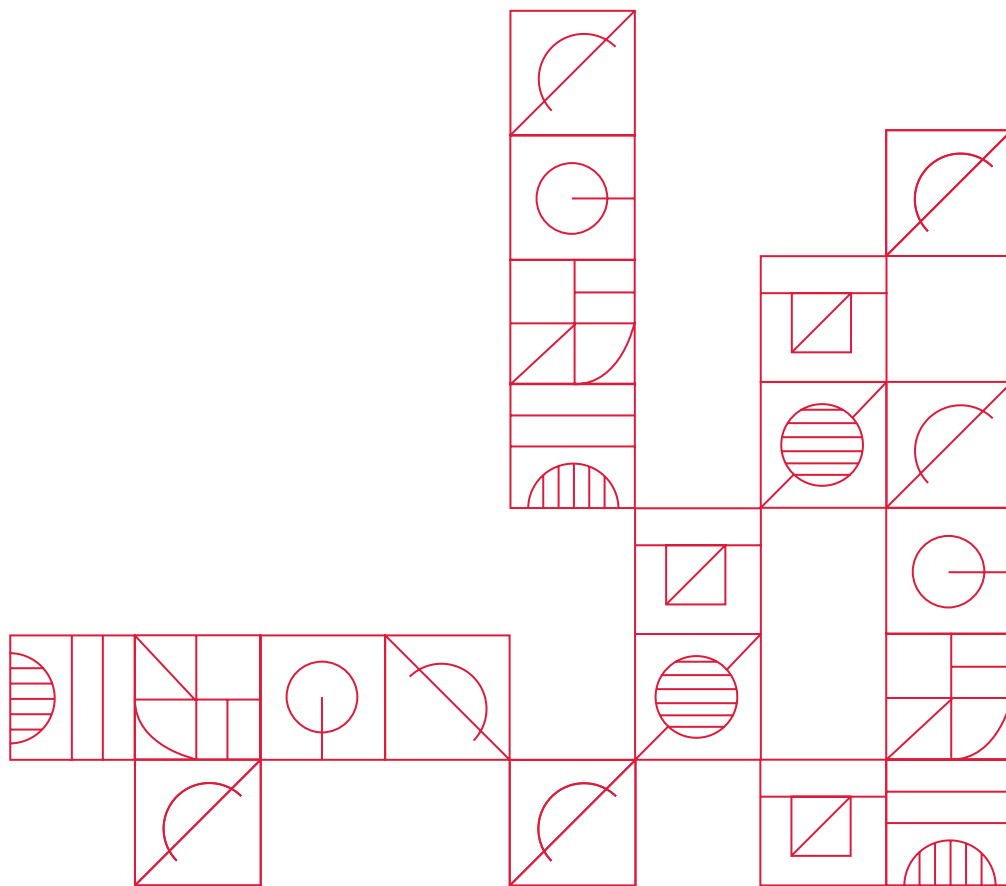
NAUKI O ŻYCIU

Prof. dr hab. n. med. Wojciech Fendler

Zakład Biostatystyki i Medycyny
Translacyjnej, Uniwersytet Medyczny
w Łodzi

Osiągnięcie naukowe: znaczące wyniki w badaniach nad mikroRNA jako biomarkerami przypadkowego narażenia na promieniowanie jonizujące oraz powikłań radioterapii

WWW.NCN.GOV.PL

GRAMY DLA POLSKIEJ NAUKI

2021